

2002, 662 с.; 3. Дурович А. П., Кабушкин Н. И., Сергеева Т. М., Бирицкая Н.М. Организация туризма: Учебное пособие для вузов. Минск: Новое знание, 2003, 632 с.; 4. Концепція розвитку екскурсійної діяльності в м. Києві. Розробник: Головне управління комунального господарства Київ – 2010р., заступник міського голови – секретар Київради О. Довгий. Про схвалення Стратегії розвитку туризму і курортів. [Електронний ресурс]. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2009 р. № 1088 . – Режим доступу до ресурсу: www.gdo.kiev.ua.; 5. Методика створення екологічної стежки. - Івано-Франківськ.: 2011 – 26 с.; 6. Прогноз ВТО, приведенный в докладе "Туризм - панорама 2020" (Tourism: 2020 Vision) Доклады Всемирной туристической организации. «Барометр мирового туризма». UNWTO Tourism Barometer. Edition, 2007, 2009, 2010 (01). [Електронний ресурс]: <http://www.unwto.org>.; 7. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія. К.: Центр навчальної літератури, 2007. - 312 с.

УДК: 37.016 : 91

ЗАСТОСУВАННЯ КОМПЕТЕНТІСНО-ОРІЄНТОВАНИХ ЗАВДАНЬ ЯК НАПРЯМ РЕАЛІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДУ ДО НАВЧАННЯ ГЕОГРАФІЇ

Л. П. Вішнікіна

lpvishnikina@gmail.com

*кафедра географії та методика її навчання Полтавського національного педагогічного
університету імені В. Г. Короленка, м. Полтава*

Л. С. Галушка

lianochka3008@gmail.com

*кафедра географії та методика її навчання Полтавського національного педагогічного
університету імені В. Г. Короленка, м. Полтава*

Реалії сьогодення породжують нові виклики щодо навчання й виховання сучасного гаджетного покоління учнів. Традиційні підходи до організації навчання географії не спрацьовують, проблем формування ефективного навчально-виховного процесу стає все більше, а впровадження модернізованих засобів навчання не надає очікуваних швидкоплинних результатів. Тож виникає питання, як поєднати перевірені часом і позитивним досвідом учителів географії досягнення дидактики та інновації, запити на які не можливо ігнорувати.

Одним із традиційних дидактичних принципів навчання географії, який наразі стає особливо актуальним є діяльнісний підхід до організації активної навчально-пізнавальної роботи учнів. Такий підхід спрямовано на моделювання вчителем індивідуального процесу пізнання, що здійснює кожен учень на уроці географії.

Варто зазначити, що таке моделювання може бути здійсненим лише за умови поєднання діяльнісного підходу до навчання із компетентнісним, що забезпечує розвиток в учнів здатності застосувати здобуті навчальні досягнення з географії задля вирішення життєво важливих завдань і проблем. При

поєднанні таких підходів, учень не отримує знання в готовому виді, а здобуває їх сам.

Одним із шляхів реалізації окресленого вище є домінуюче застосування компетентнісно-орієнтованих завдань (КОЗ). Тобто завдань, які спрямовані на формування та визначення рівня сформованості предметних географічних компетентностей. У сучасній педагогічній літературі автори називають їх по-різному: компетентнісні, контекстні, ситуаційні та компетентнісно-орієнтовані. Якщо спиратися на цільове призначення та процесуальні особливості застосування таких завдань у царині географічної освіти, на нашу думку, доцільно використовувати термін «компетентнісно-орієнтовані завдання» [2].

Предметні географічні компетентності учнів – це окремі, стосовно ключових і міжпредметних, компетентності, що мають як предметні норми формуватися та конкретизуватися безпосередньо при організації та реалізації навчального процесу з географії. До таких компетентностей належать:

- 1) географічні знання;
- 2) географічні вміння й навички;
- 3) географічне бачення світу (вміння мислити просторово й комплексно в географічному просторі);
- 4) емоційно-ціннісне ставлення учнів до довкілля й людської діяльності у ньому (погляди, переконання, ідеали й ціннісні орієнтації);
- 5) досвід творчої діяльності учнів при вивчанні географічних об'єктів, процесів та явищ [1].

КОЗ передбачають використання учнями географічних емпіричних і теоретичних знань, вмінь і навичок з метою вирішення конкретизованих, наближених до життєвих ситуацій задач. Також вони вимагають креативного мислення, уміння прикладного використання власних навчальних досягнень з географії

Застосування КОЗ дозволяє вчителям досягати кількох дидактичних цілей одночасно: по-перше, виявляти рівень сформованості та розвитку предметних географічних компетентностей школярів; по-друге, оцінювати їхню спроможність самостійно здобувати знання та обирати способи діяльності; по-третє, формувати інтерес до географії та досвід творчої діяльності у процесі її вивчення [2].

Аналізуючи сучасні програми з географії базової середньої освіти та старшої профільної школи кожна тема з курсу може включати ці завдання. Такі завдання допомагають здійснити моніторинг формування предметно географічних компетентностей учнів, тому їх потрібно використовувати при проведенні контролю навчально-пізнавальної діяльності школярів – попереднього, поточно-діагностичного, тематичного і підсумкового.

Здійснені нами спостереження показали, що моніторинг процесу формування географічних компетентностей учнів на основі систематичного застосування КОЗ сприяє підвищенню ефективності процесу вивчення географії.

Отже, можна зробити висновок, що застосування діяльнісного підходу у процесі формування предметно географічних компетентностей за допомогою

КОЗ сприяє підвищенню ефективності навчання географії. Виконання таких завдань сприяє формуванню критичного мислення учнів, уміння застосовувати у життєвих ситуаціях набуті географічні знання.

Список використаних джерел: 1. Вішнікіна Л.П. Компетентнісне навчання географії в основній школі : монографія. Полтава : ТОВ «АСМІ», 2017. 407 с.; 2. Вішнікіна Л.П. Компетентнісно-орієнтовані завдання з географії / Л.П. Вішнікіна // Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology, III (32), Issue: 63. Budapest, 2015. С.10-14.